
TOIMINTAKERTOMUS 2018

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry

Sisällys

1.	YLEISTÄ	3
2.	PAINOPISTEALUEET	3
2.1	Jäsenyhdistysten toimintaedellytysten tukeminen	3
2.2	Viestinnän suunnitelmallisuus ja tehokkuus	5
3.	VERTAISTOIMINTA	6
3.1	Vertaisperhekurssit	8
3.1.1	Viikonloppu- ja yksipäiväiset kurssit	9
3.1.2	Lasten ja nuorten leiri	14
3.2	Alueellinen vertaistoiminta	15
3.3	Muu vertaistoiminta	15
4.	EDUNVALVONTA	18
5.	VIESTINTÄ	19
5.1	Nappi-lehti	19
5.2	Verkkoviestintä	21
5.3	Kuuloavain.fi	22
6.	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	23
6.1	Fepeda	23
7.	YHTEISTYÖ	24
7.1	Yhteistyö eri tahojen toimijoiden kanssa	24
8.	JÄSENISTÖ JA JÄSENPALVELUT	26
9.	TOIMINNAN RESURSSIT	27
9.1	Hallinto	27
9.2	Talous	29

1. YLEISTÄ

Liitossa toteutettiin sääntömuutos vuonna 2017 ja uudet säännöt astuivat voimaan tammikuussa 2018. Niiden mukaan Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry (KLVL) on valtakunnallinen järjestö, joka tarkoitettu kaikille perheille, joissa on kuulovammaisen lapsi tai nuori. Liiton tarkoituksena on tarjota vertaistoimintaa kuulovammaisten lasten perheille, huolehtia edunvalvonnasta sekä jakaa tietoa kuulovammaisuudesta kuulovammaisen lapsen lähipiirille ja heidän kanssaan toimiville eri alojen ammattilaisille, virkamiehille ja päättäjille.

Vuonna 2016 hyväksytty toimintastrategia antoi raamit vuoden aikana toteutetulle toiminnalle. Vertaistoiminnassa keskityttiin perustoimintojen vahvistamiseen. Myös kehittämistyö kulki luontevasti perustoimintojen järjestämisen rinnalla. Vuoden aikana kehitettiin erityisesti palautteiden arviointia. Vertaisperhekurssija järjestettiin kahdeksan eri puolilla Suomea. Lisäksi järjestettiin kolme valtakunnallista viikonlopputapahtumaa ja viikon mittainen lasten ja nuorten seikkailuleiri. Edunvalvonnassa jatkettiin työtä perheiden arjen tukemiseksi.

Painopisteitä oli kaksi: Jäsenyhdistysten toimintaedellytysten tukeminen sekä viestinnän suunnitelmallisuus ja tehokkuus. Jäsenyhdistysten toimintaa tuettiin tiedottamalla, antamalla tukea ja viestintäapua sekä tekemällä yhdistysvierailuja. Viestinnässä kiinnitettiin huomio ajankohtaisuuteen, monipuolisuuteen ja saavutettavuuteen.

Liiton kansainvälinen toiminta sai uutta pontta, kun Suomeen ja liitolle siirtyi Fepedan (Fédération Européenne des Parents d'enfants Déficients Auditifs) puheenjohtajuus ja sihteeristö lokakuussa 2017 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi. Fepedalle palkattiin osa-aikainen projektityöntekijä huolehtimaan sihteeristötehtävien hoitamisesta.

EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisista toimenpiteistä huolehdittiin siten, että liittoon laadittiin toimistoa ja jäsenyhdistyksiä koskevat ohjeet henkilötietojen käsittelyyn, tehtiin kartoitukset ja ohjeistus henkilökuntaan liittyvien henkilötietojen käsittelystä sekä tehtiin kirjalliset sopimukset keskitetyn jäsenrekisterin käytöstä jäsenyhdistysten kanssa. Lisäksi verkkosivuilla oleva tietosuojaseloste päivitettiin ja kaikkiin verkkosivuilla oleviin haku- ja ilmoituslomakkeisiin lisättiin suostumuslauseke tietojen rekisteröintiin.

2. PAINOPISTEALUEET

2.1 Jäsenyhdistysten toimintaedellytysten tukeminen

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Jatketaan jäsenyhdistysten toimintaedellytysten parantamista	Jäsenyhdistysten toiminnan tukemiseen tuotettiin kaksi materiaalikoostetta : yhdistyksen hallituksen tehtävät ja yhdistyksen talous. Ne toimitettiin kaikille jäsenyhdistyksille sähköpostilla. Lisäksi Keski-Suomen Kuulovammaisten Lasten Tuki ry:tä autettiin perhetapahtuman järjestämisessä. Liitto tuki yhdistysten omaa toimintaa taloudellisesti STEAn myöntämän jäsenjärjestöavustuksen turvin. Avustuksen hakemisesta ja tilityksestä tehtiin ohjeet ja jokaisesta avustuksesta tehtiin kirjallinen avustuksensiirtosopimus. Hakukierroksia järjestettiin kolme, keväällä yksi ja syksyllä kaksi. Hakemuksia saapui 15 kpl 10 eri yhdistyksestä. Avustuksia myönnettiin 10 404,95 €, joista yhdistykset käyttivät 8469,20 €.

	<p>Huhtikuussa myönnetyt avustukset DHBS rf / 1000 € Joensuun seudun KLT / 1000 € Pohjanmaan KLT / 454,95 € Pääkaupunkiseudun KLT 1000 € Saimaan KLT / 600 € Tampereen Seudun KLT 1000 €</p> <p>Syyskuussa myönnetyt avustukset Keski-Suomen KLT / 1000 € Oulun Seudun KLT / 1000 € Pohjanmaan KLT / 450 € Satakunnan KLT / 400 €</p> <p>Marraskuussa myönnetyt avustukset DHBS ry / 1000 € Joensuun seudun KLT / 300 € Pääkaupunkiseudun KLT / 300 € Saimaan KLT / 400 € Tampereen Seudun KLT / 500 €</p> <p>Avustusten avulla yhdistykset järjestivät 14 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 467 henkilöä noin 120 perheestä. Ensikertalaisia oli mukana 9 perheen verran. Tapahtumiin mahtui mukaan niin pikkujouluja, syysretkiä, perhetapaamisia kuin vuosikoukuksiakin. Palautteen perusteella osallistujat kokivat tärkeänä, että vastaavia tapahtumia järjestetään jatkossakin ja mieluusti useamminkin, sillä ne tarjoavat tärkeän mahdollisuuden tavata muita samankaltaisessa tilanteessa eläviä perheitä ja saada sitä kautta vertaistukea koko perheelle.</p> <p>Jäsenyhdistysten viestintää tuettiin markkinoimalla yhdistysten tapahtumia liiton tapahtumakalenterissa ja tapahtumissa, uutiskirjeessä, sähköpostitse sekä Nappi-lehdessä. Lisäksi yhdistyksiä autettiin tapahtumamainosten tekemisessä, yhteistyössä järjestettyjen tilaisuuksien vastaanottamisessa, yhteydenpidossa tilaisuuden pitopaikkaan ja lastenohjaajien rekrytoinnissa. Lisäksi 3 yhdistystä autettiin postittamalla yhdistyksen omat jäsenkirjeet yhdistyksen jäsenille. Yhden yhdistyksen jäsenkirjeet postitettiin 3 kertaa ja yhden yhdistyksen kerran.</p> <p>Jäsenyhdistysten hallitusten edustajien ja liiton hallituksen yhteinen kokoontuminen järjestettiin toista kertaa 15.9. Helsingissä. Läsnä oli 5 henkilöä neljästä jäsenyhdistyksestä sekä 8 liiton hallituksen jäsentä. Päivän aikana tutustuttiin, kuultiin yhdistysten kuulumisia ja jaettiin hyviä käytäntöjä.</p> <p>Jäsenyhdistykset tekivät vuosiselvityksen toiminnastaan. Palautettuja lomakkeita saatiin 10 yhdistykseltä (v. 2017 11 yhdistykseltä). Niistä</p>
--	---

	<p>saatua tietoja on kerrottu kohdassa 3.2. Jäsenkyselystä saatua tietoa on puolestaan kerrottu kohdassa 8.</p> <p>Yhdistysvierailuja toteutui 7 kpl: kaksi Tampereen yhdistykseen, kaksi Saimaan yhdistykseen ja yksi Keski-Suomen, Pohjanmaan ja Satakunnan ja yhdistykseen. Osallistujia oli yhteensä 63 aikuista ja 65 lasta. Palautteiden mukaan liitolta saatu tuki oli yhdistysten mielestä paitsi tarpeellista myös tärkeää.</p>
--	---

2.2 Viestinnän suunnitelmallisuus ja tehokkuus

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Viestinnän tehokkaampi kohdentaminen eri kohderyhmille	<p>Liiton viestintästrategiaa päivitettiin vastaamaan liiton nykyistä toimintaa paremmin. Viestintästrategiaa täydennetään ensi vuonna somestrategialla ja uudella graafisen ilmeen oppaalla.</p> <p>Viestintää toteutettiin monikanavaisesti ja integroidusti niin, että eri kanavien viestinnät tukivat toisiaan. Liiton pääviestintäkanavat olivat Nappi-lehti, verkkosivut, Facebook-sivut, uutiskirje, Instagram, Twitter ja Kuuloavain-verkkosivu.</p> <p>Sähköinen uutiskirje lähetettiin jäsenistöille ja uutiskirjeen tilaajille 11 kertaa vuoden 2018 aikana. Vuoden lopussa uutiskirjeellä oli 525 tilaajaa. Uutiskirje uudistettiin syksyllä, jolloin sen nimi muuttui jäsenkirjeestä uutiskirjeeksi. Samalla se avattiin niin, että kuka tahansa kiinnostunut voi tilata uutiskirjeen sähköpostiinsa. Uudistetulla uutiskirjeellä voidaan tavoittaa jäsenistön lisäksi paremmin myös muut kohderyhmät.</p> <p>Vuosittaisen jäsenkyselyn tulosten perusteella Tärkeimpinä viestintäkanavina koettiin jäsenkirje, Nappi-lehti, www-sivut ja Facebook. Sosiaalisen median viestinnän määrään yli 80 % oli tyytyväisiä ja loppujen mielestä voisimme olla vielä aktiivisempia somessa. Jäsenkirjeen sisältö koettiin informatiivisena ja ilmestymisväli sopivana.</p> <p>Liiton jokaisesta kurssista ja tapahtumasta tehtiin oma mainos verkkoon ja printattavaksi. Lisäksi vuoden 2019 kurseista ja tapahtumista tehtiin 8-sivuinen tapahtumakalenteri, jota jaettiin jäsenperheille ja kuuloalan toimijoille sekä liiton verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan.</p> <p>Liitolle avattiin Instagram-tili, jonka kautta tavoitetaan paremmin nuorisoa ja nuoria aikuisia. Instagram tukee erityisesti tapahtumamarkkinointia ja viestintää tapahtumien aikana.</p> <p>Hakukoneoptimointia toteutettiin aina kun verkkosivuille lisättiin uutta sisältöä, jotta kohderyhmien olisi mahdollisimman helppo löytää etsimänsä äärelle orgaanisen haun kautta.</p>

	<p>Verkkoviestintää mitattiin Google Analyticsin kautta sekä kunkin käytössä olevan sosiaalisen median kanavan omilla seurantatyökaluilla.</p> <p>Liiton toimintaa esittelevää materiaalia toimitettiin sairaaloihin ja kuulokeskuksiin tasaisin väliajoin ja aina kun niitä tarvittiin lisää edellä mainituissa paikoissa.</p>
--	--

3. VERTAISTOIMINTA

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Monipuolisten, alueellisesti kohdennettujen ja perheiden sekä sen lähipiirin tarpeita vastaavien kurssien, tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen.</p> <p>Vertaistoiminnan tavoitteena on perheiden sosiaalisen toimintakyvyn edistäminen eli vanhempien voimaantuminen ja arjen hallinnan parantaminen, perheiden sopeutuminen muuttuneeseen elämäntilanteeseen sekä perheiden sosiaalisen verkkojen vahvistaminen</p> <p>Yhteistyön tekeminen muiden kuuloalan toimijoiden ja jäsenyhdistysten kanssa</p> <p>Vertaistoiminnan kehittämisen ja konseptoinnin jatkaminen</p> <p>Uusien perheiden tavoittaminen vertaistoiminnan piiriin</p> <p>Vertaistoiminnan arvioinnin kehittämisen jatkaminen</p> <p>Nuorille suunnatun toiminnan kehittäminen</p>	<p>Vuoden 2018 aikana järjestettiin kahdeksan kurssia, kahdet perhepäivät, kesäleiri ja kesäpäivät eli saman verran kuin edellisenä vuonnakin.</p> <p>Kursseja järjestettiin eri puolilla Suomea ja erilaisin painotuksin aikaisempien vuosien palautteiden mukaisesti. Luennoilla käsiteltiin mm. kuulovammaisten lasten ja nuorten koulutaivalta, vertaistuen merkitystä, harrastamisen merkitystä ja työelämää. Yhdellä kurssilla opeteltiin ja syvennettiin viittomakielen taitoja.</p> <p>Kursseilla ja tapahtumissa vanhempien vertaiskeskusteluille pyrittiin jättämään riittävästi aikaa. Näitä keskusteluja johtaa aina kurssinvetäjä, jolla on kokemusta kuuloalasta ja vertaistoiminnan merkityksestä. Useissa palautteissa kurssien parhaaksi anniksi mainitaankin vertaistuki, jonka merkitys on suuri erityislasten perheille.</p> <p>Kuulovammaisille lapsille ja nuorille sekä heidän sisaruksilleen vertaisten tapaaminen on erittäin tärkeää, ja auttaa suhteuttamaan omia haasteita sekä paineita omassa arjessa muiden kuulovammaisten lasten haasteisiin.</p> <p>Liitto teki vuoden 2018 aikana yhteistyötä usean eri tahon kanssa. LapCI ry:n kanssa järjestettiin yhteinen harrastuksiin painottunut kurssi Nastolassa, Kuuloliiton Harvinaiset -toiminnan kanssa viikonloppukurssi Helsingin Iiris-keskuksessa sekä Kuurojen Palvelusäätiön Juniori-ohjelman kanssa viittomakielen kurssi Jyväskylässä. Lisäksi liitto oli aktiivisesti mukana Sateenvarjoverkoston toiminnassa. Liitto oli mukana järjestämässä kaikille kuulovammaisille tarjottua Kevätpicnic-tapahtumaa Seurasaarella sekä Pikkujouluja, jotka pidettiin Valkeassa talossa.</p> <p>Uusia perheitä saatiin jokaiselle kurssille yhtä kurssia lukuun ottamatta sekä kaikkiin kolmeen valtakunnalliseen viikonlopputapahtumaan. Poikkeuksetta uudet perheet olivat erittäin tyytyväisiä ja aikovat tulla kurseille jatkossakin. Vertaistoimintaan osallistui vuoden aikana yhteensä 29 uutta perhettä ja leirille 9 uutta lasta.</p>

	<p>Vertaistoiminnan kehittäminen jatkui vuonna 2018 säännönmukaisella palautteiden arvioinnilla.</p> <p>Nuorille suunnattu toiminta näkyi kursseilla ja tapahtumissa siten, että yläkouluikäisille oli jokaisella kurssilla oma ohjaaja, jonka tehtävänä oli keksiä mielekästä tekemistä tälle varsin kriittiselle ryhmälle. Aina se ei onnistunut, mutta liitto osaa jatkossa kiinnittää vielä enemmän huomiota ohjaajien perehdyttämiseen nuorten osalta. Lisäksi nuorille järjestettiin oma viikonloppu, josta kerrotaan tarkemmin kohdassa 3.1.</p> <p>Nuorten oma viikonloppu on tullut jo osaksi toimintaa, ja sinne on helppo saada sekä hyvät vetäjät, että innokkaita nuoria.</p> <p>Yksipäiväisten kurssien vetovoimaa on koetettu lisätä monin eri tavoin, mutta edelleen peruuntuvat kurssit ovat juuri näitä yksipäiväisiä. Perheet eivät lähde kurssille vain päiväksi etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolelle.</p> <p>Peruuntuneiden kurssien tilalle järjestettiin viikonlopun mittainen yhteistyökurssin Kuurojen Palvelusäätiön Juniori-ohjelman kanssa.</p> <p>Kurssien ja tapahtumien markkinoinnissa otettiin käyttöön uusia kanavia ja työkaluja. Instagramissa julkaistut mainokset ja tarinat saivat hyvän näkyvyyden. Visuaalisen ilmeen yhtenäistämässä kurssikirjeiden ja käsiohjelmien sekä mainosten osalta Canva osoittautui parhaaksi alustaksi.</p> <p>Lastenohjaajien rekrytointi onnistui hyvin ja yhteyttä ohjaajiin pidettiin pääsääntöisesti WhatsAppin avulla. Se koettiin vaivattomaksi niin työntekijöiden kuin ohjaajienkin osalta.</p> <p>Kursseista ja tapahtumista saatu palaute viedään yhteenvedoexceeliin, josta käy nopeasti ilmi numeraalinen analyysi. Kirjallisen palautteen ja kurssitoiveiden analysointi tehdään jokaisen kurssin jälkeen.</p> <p>Kaikilta yli 13-vuotiailta kerättiin erikseen kuvauslupa, vaikka perhettä koskeva kuvauslupa onkin kysytty jo hakemuslomakkeessa. Tämä siksi, että nuorilla on usein vanhempiaan tiukempi rajausta siitä, millaisissa kuvissa he haluavat olla näkyvillä.</p> <p>Vihkomuotoinen tapahtumakalenteri on ollut jaossa koko vuoden, samoin seinälle kiinnitettävä yhteenvetomainos vuoden tapahtumista. Näitä on lähetetty kuntoutusohjaajille ja kuulokeskuksiin ympäri Suomea.</p> <p>Jäsenkyselyssä 75% vastaajista koki KLV:n vertaistoiminnan vastaavan oman perheen tarpeisiin. Kurssien aiheiksi toivottiin tietoa erilaisista kuulovammoista ja suomalaisesta viittomakielestä, kielestä ja kommunikaatiosta sekä ammatinvalinnasta ja jatkokoulutuksesta.</p>
--	---

	<p>Välimatkaa pidetään suurimpana syynä osallistumattomuuteen kursseille ja tapahtumiin. Vasta toisena tulee hinta tai aikataulu. Sijainti ja ajankohta myös nähdään tärkeimmiksi houkuttimiksi osallistua kurssille (aikuiset). Lasten ja nuorten kohdalla tärkein syy tulla kursseille ja tapahtumiin ovat toiset lapset ja nuoret – eli kuulokaverit.</p> <p>Yhteistyötahoille ja vapaaehtoisille tehtiin oma palautelomake, josta saatua tietoa käytetään vertaistoiminnan kehittämiseen.</p>
--	---

3.1 Vertaisperhekurssit

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Järjestää kursseja tasavertaisesti ja laajan kohderyhmän tarpeiden mukaan</p> <p>Tiedon, vertaistuen ja voimavarojen antaminen perheiden arkeen</p>	<p>Vertaisperhekurssseja järjestettiin 10, näistä toteutui 8. Peruuntuneet kurssit (Päivä viittomakielisille ja Ensikertalaisten päivä) korvattiin Juniori-ohjelman kanssa yhteistyössä järjestetyllä Viittomakielen viikonlopulla, johon osallistui sekä viittomakielisiä että ensikertalaisia. Perheet eivät koe yksipäiväisiä kursseja riittävän houkuttelevina, jotta ajaisivat pitkiäkin matkoja kurssipaikalle. Kuulovammaisten lasten perheitä ei ole kaikkialla Suomessa niin paljon, että kurssin minimiosanottajamäärä saataisiin täyteen harvempaan asutuilla seuduilla.</p> <p>Kursseille osallistui yhteensä 50 perhettä, joista naisia 49, miehiä 34, tyttöjä 40 ja poikia 50. Nuoria (13-17 -vuotiaita) kursseilla kävi 43. Uusia perheitä kursseille osallistui 8. (V. 2017 58 perhettä, 58 naista, 42 miestä, 61 tyttöä ja 71 poikaa). Kurssiosallistujien ikäjakaumat tallennettiin kurssin vetäjän tekemään kurssiraporttiin.</p> <p>Kursseille palkattiin vetäjiä 7, luennoitsijoita 12 ja lastenohjaajia 37. (V. 2017 10 kurssinvetäjää, 13 luennoitsijaa ja 49 ohjaajaa).</p> <p>Laatua mittaavat mittarit kertovat, että liiton toiminta on keskimäärin erittäin laadukasta. Asteikolla 1-4 (4 ollessa erittäin hyvä), liitto sai arvioksi kurssi- ja tapahtumajärjestelyistä 3,57, sisällöistä 3,62 ja vertaisuuden syntymisestä 3,41 (tätä keskiarvoa alentaa kysymys lasten kohtaamista vanhoista ystävistä kursseilla).</p> <p>Kurssinvetäjä täytti kurssin jälkeen kurssiraportin, jossa kerrotaan Stean kysymiä osallistujatietoja – määrä, ikä, sukupuoli. Lisäksi kurssiraportissa käydään läpi kurssin eri osa-alueita aina kurssipaikan soveltuvuudesta luennon aiheeseen ja kurssilla syntyneeseen vertaisuuden kokemiseen.</p> <p>Kurssipaikkojen valinnassa painotettiin alueellisuutta, jotta liitto tavoittaisi myös ne kolkat Suomea, joissa tarjontaa kuulovammaisten lasten perheille on verraten vähän, sekä kustannustehokkuutta. Tarjouspyynnössä rajattiin esteelliset pitopaikat pois tarjouksista. Koska</p>

	<p>induktiosilmukkaa ei yleisesti ole järjestetty pitopaikan osalta, liitto hankki loppuvuodesta oman mobiilisilmukan, joka parantaa tilaisuuksien kuunteluolosuhteita huomattavasti.</p> <p>Kursseille haki 57 perhettä ja hyväksyttiin 57 perhettä, mutta niille osallistui 50 perhettä. Ero johtuu sairastumisista seuranneista poissaoloista.</p>
--	---

3.1.1. Viikonloppu- ja yksipäiväiset kurssit

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Tarjota tietoa ja vertaistukea kuulovammaisten lasten perheille, joissa on lähivuosina yläkouluun siirtyvä nuori.</p> <p>Tarjota kuulovammaisille nuorille ja heidän vanhemmille tietoa ja tukea yläasteen nivelvaiheeseen.</p>	<p>Järjestettiin kaksipäiväinen vertaisperhekurssi kuulovammaisille nuorille ja heidän vanhemmilleen Rovaniemellä 16.-18.2.2018.</p> <p>Kurssille osallistui 7 perhettä, joissa 6 naista, 7 miestä, 10 tyttöä, 9 poikaa, vetäjä, 2 luennoitsijaa ja 6 lastenohjaajaa</p> <p>Aikuisten ohjelman sisältö: Luento 1 Maarit Lasanen, <i>Kouluikäisen vertaistuen merkitys</i> Luento 2 Elli Kela, <i>Kuulovammainen oppilas yläkoulussa</i> <i>Paneelikeskustelu – yläkoulu nuorten näkökulmasta</i>, vetäjä: Elli Kela</p> <p>Lasten ohjelman sisältö: Lastenohjaajien suunnittelemaa omaa ohjelmaa lauantaina ja sunnuntaina koko perheen yhteiset talviolympialaiset Santasportin vetämänä.</p> <p>Kurssipalautteen keskiarvosana: 3,6</p> <p>Tiivistelmä kurssin osallistujapalautteesta: ”Vaikka on käyty ennenkin, aina tulee jotain uutta ja oivalluksia. Pisti miettimään ja antaa voimia alkaa toteuttamaan kuulovammaisen lapsen asioita.”</p> <p>Lastenohjaajien palautteissa kiiteltiin yhteistyötä KLVL:N toimiston kanssa ja Funparkissa käyntiä. Lapset olivat viihtyneet hyvin ja saaneet uusia kavereita.</p> <p>Kurssinvetäjän raportin mukaan paikka oli hyvä, samoin luennot, ja lastenohjaajat. Vertaiskeskustelua toivotaan aina enemmän kuin aikatalu antaa myöden.</p>
<p>Tarjotaan tietoa harrastuksista ja annetaan mahdollisuus tutustua erilaisiin harrastuksiin</p>	<p>Pidettiin Harrastus-päiväkurssi yhteistyössä LapCI ry kanssa 17.3.2018. Kurssille osallistui 6 perhettä, joissa 5 naista, 2 miestä, 8 poikaa sekä vetäjä, 2 luennoitsijaa ja 2 lastenohjaajaa</p> <p>Aikuisten ohjelman sisältö:</p>

	<p>Pyry Ruikka piti kokemuspuheenvuoron kuulovammaisen urheilijan elämästä. Mika Teivainen esitteli Cochlearin laitteita.</p> <p>Lasten ohjelman sisältö: Lapset pääsivät tutustumaan Pajulahden omien ohjaajien kanssa erilaisiin, uusiin, palloilulajeihin – Kinball, mailapelicombo ja sisäcurling.</p> <p>Kurssipalautteen keskiarvosana: 3,7</p> <p>Tiivistelmä kurssin osallistujapalautteesta: Kurssia pidettiin mielenkiintoisena ja antoisana. Aikaa vertaiskeskustelulle oli niukalti, mutta Pyry Ruikan vetämä osuus sisälsi jonkin verran myös vapaata keskustelua ja antoi mahdollisuuden kysymyksille.</p> <p>Lastenohjaajien palautteessa ei noussut esiin mitään erityistä. Kaikki sujui hyvin, ja lapsilla oli hauskaa vertaistensa joukossa.</p> <p>Kurssinvetäjän raportissa todetaan, että tavoite vertaistuen ja tiedon saamiselle toteutui hyvin. Nuoren puheenvuoro oli erinomainen ja rohkaiseva. Perheet saivat tietoa ja uusia elämyksiä harrastamisen tiimoilta.</p>
<p>Tarjota vertaistukea ja tietoa mikrotia oireyhtymälästen perheille</p>	<p>Pidettiin päivän mittainen Mikrotia-kurssi Ilmajoella 7.4.2018</p> <p>Kurssille osallistui 8 perhettä, joissa 9 naista, 4 miestä, 10 tyttöä, 7 poikaa, vetäjä, 2 luennoitsijaa ja 5 lastenohjaajaa</p> <p>Aikuisten ohjelman sisältö:</p> <p>Milana Salo-Tuisku ja Eija Salo-Tuisku pitivät nuoren ja hänen vanhempansa kokemuspuheenvuoron ja kertoivat mikrotian sävyttämästä elämästä ja kokemuksista. Paikalla oli 8 perhettä lapsineen. Aikuisten kuunnellessa alustusta ja osallistuessa vertaiskeskusteluun lapset ja nuoret saivat osallistua Sirkuskoulu Bravan opetukseen. Ainoa risu, mitä tapahtuma kirvoitti oli ajan vähyyys. Vertaiskeskustelulle on suuri tarve, eikä aika tunnu koskaan riittävän kun alkuun päästään.</p> <p>Lasten ohjelman sisältö: Sirkuskoulu Bravan oppitunnit sekä metsäretki</p> <p>Kurssipalautteen keskiarvosana: 3,6</p> <p>Tiivistelmä kurssin osallistujapalautteesta: Aikaa vertaiskeskustelulle olisi saanut olla enemmän, muutoin osallistujat kokivat saaneensa sekä vertaistukea että tietoa mikrotiasta.</p> <p>Lastenohjaajien palautteessa yhteistyötä KLV:n kanssa pidettiin hyvänä. Lapset olivat viihtyneet ja saaneet vertaisistaan uusia kavereita ja oppineet uusia leikkejä.</p> <p>Kurssinvetäjän mukaan tavoite vahvistaa Mikrotia-perheiden verkostoa, lisätä heidän tietoaan oireyhtymästä ja kokemusten jakaminen</p>

	<p>saavutettiin. Ohjelma oli onnistunut, lastenohjaajat pärjäsivät hyvin ja kokemusasiantuntijan luento sujui hyvin. Päivään toivottiin lisää pituutta 1-2 tuntia, jotta vertaiskeskustelulle jäisi riittävästi aikaa. Kurssipaikan tilat olivat toimivat ja ruoka hyvää.</p>
<p>Luoda kuulovammaisille nuorille mahdollisuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - keskinäiseen vertaistukeen - ystävyyssuhteiden luomiseen muiden kuulovammaisten nuorten kanssa - itsetunnon tukeminen - syrjäytymisen ehkäiseminen 	<p>Järjestimme kaksipäiväisen vain nuorille tarkoitetun viikonloppukurssin Tampereella 20.-22.4.2018</p> <p>Kurssille osallistui: 16 nuorta, joista 9 tyttöä, 7 poikaa, 1 kurssinvetäjä, 1 luennoitsija ja 4 lastenohjaajaa</p> <p>Ohjelman sisältö:</p> <p>Nuorten viikonloppu oli suunnattu 13–17-vuotiaille kuulovammaisille nuorille, sekä heidän sisaruksilleen tai kavereille. Mukaan oli tullut muutama kuuleva sisarus ja kaveri, joka oli todella kiva juttu!</p> <p>Toiminnallisen viikonlopun ohjelma oli suunniteltu viime vuoden toiveiden ja nuorten raadin ideoiden pohjalta. Nuorten raati järjestettiin siis Vaasassa 2016, jolloin joukko nuoria pääsi itse suunnittelemaan KLV ry:n omaa toimintaa. Toiminnallinen viikonloppu piti sisällänsä mm. flowparkissa käynnin, kaupunkisotaa, toiminnallisen parkour-radan, leffaillan sekä kuntoutusohjaajan pitämän workshopin, jossa käsiteltiin alkutaipaleen ajatuksia työelämästä.</p> <p>Kurssipalautteen keskiarvosana: 3,7</p> <p>Tiivistelmä kurssin palautteesta:</p> <p>Osa toivoi enemmän vapaa-aikaa, osa taas enemmän tekemistä. Osa tykkäsi rennoista ohjaajista, osa taas olisi kaivannut tiukempaa ohjausta. Toisaalta toivottiin myös esimerkiksi Tampereen keskustassa oleilua, enemmän nuorten omia kursseja ja pidempiä leirejä. Monet viihtyivät Flowparkissa ja pitivät leffailloista.</p> <p>Lastenohjaajien palautteessa yhteistyötä KLV:n kanssa pidettiin toimivana, tietoa tuli ajoissa ja ohjelma oli laadittu sopivaksi. Nuorille viikonloppu antoi ohjaajien mukaan uusia kavereita, vertaistukea ja liikuntaa.</p>
<p>Tarjota vertaistukea ja tietoa mikrotiaoireyhtymälästen perheille</p>	<p>Helsingissä liris-keskuksessa 24.-26.8.2018 pidetylle mikrotiaoireyhtymäisten lasten perheille järjestetylle viikonloppukurssille osallistui 6 perhettä, joissa 11 aikuista ja 15 lasta sekä nuorta. Kurssi järjestettiin yhdessä Kuuloliiton Harvinaiset-toiminnan kanssa.</p> <p>Aikuisten ohjelman sisältö:</p> <p>Projektipäällikkö Katri Lehmuskoski kertoi Erityinen sisarus -hankkeesta. Vanhemmat pääsivät miettimään arkeaan erityislapsen sisaruksen kannalta.</p>

	<p>Perinnöllisyyslääkäri Sirpa Ala-Mello paneutui osuudessaan mikrotian perinnöllisyyteen.</p> <p>Lasten ja nuorten ohjelman sisältö:</p> <p>Lapsille ja nuorille oli lastenohjaajien järjestämää ohjelmaa sekä koko perheen yhteinen vierailu Korkeasaassa.</p> <p>Osallistujien palauteyhteenvedossa vertaiskeskustelulle toivottiin vielä enemmän aikaa ja varhaisnuorten ohjelmaan enemmän teinejä innostavia ideoita.</p> <p>Lastenohjaajien palautteissa kiiteltiin lasten vertaisuuden kokemusta, pidettiin yhteistyötä onnistuneena ja todettiin kaiken sujuneen lastenohjauksen kannalta varsin hyvin. Aikataulussa oli ollut pientä sekaannusta, mutta siitäkin selvitettiin kunnialla.</p> <p>Kurssinvetäjän mielestä ohjelma oli onnistunut ja sitä oli riittävästi, joskin vertaiskeskustelulle jäi taas liian vähän aikaa – ikuisuuskyseminen. Lastenohjaajien yhteistyö sujui hyvin ja toiminta oli hallittua. Kurssipaikkana Iiris-keskus oli toimiva ja rauhallinen.</p>
<p>Tarjota tietoa ja vertaistukea viittomakielisten lasten perheille</p>	<p>Suunnitteilla ollut päiväkurssi viittomakieltä käyttäville perheille Keski-Suomessa 22.9.2018 peruttiin vähäisen kiinnostuksen vuoksi</p>
<p>Tarjota vertaistukea ja tietoa kuulovammaisen lapsen päiväkodin/koulun aloitukseen</p>	<p>Järjestettiin viikonloppukurssi kouluikäisten lasten perheille Vuokatissa, Kainuussa 5.-7.10.2018</p> <p>5.-7.10.2018 Vuokatissa pidettyyn kouluikäisten lasten perheille suunnattuun viikonloppuun osallistui 6 perhettä, joissa 10 aikuista ja 18 lasta, vetäjä, luennoitsija sekä 6 lastenohjaajaa</p> <p>Aikuisten ohjelman sisältö: KT, erityisluokanopettaja Sanna Komu puhui aiheesta "Kuulon pulmien kanssa koulussa"</p> <p>Lasten ja nuorten ohjelman sisältö: Lapsille ja nuorille lastenohjaajien ohjaamaa ikätasoista tekemistä. Vuokatti sportista vuokrattiin mm. fat biket nuorten käyttöön.</p> <p>Osallistujien palauteyhteenvedo: Vertaisperhekurssi onnistui hyvin, saimme kiitosta sekä ohjelmasisällöstä että pitopaikasta ja vertaisuuden toteutumisesta.</p> <p>Lastenohjaajien palautteissa yhteistyö KLV:n kanssa toimi hyvin, mutta ohjauksen suunnittelua/perehdytystä toivottiin aikaisemmaksi. Ohjelma oli onnistunutta ja lasten kanssa sujui mukavasti. Ohjaajien mielestä lapset saivat uusia, liikunnallisia kokemuksia ja kavereita.</p>

	<p>Kurssinvetäjän arvion mukaan tavoitteiden mukaista vertaistukea ja tietoa sekä toisiltaan että luennoitsijalta. Ohjelma oli onnistunut, lastenohjaajat pärjäsivät hyvin ja luento oli onnistunut. Luennoitsijaa olisi kuunnellut pidempäänkin. Kurssipaikka oli erittäin onnistunut ja tilat hyvät.</p>
<p>Tarjota tukea ja tietoa ruotsinkielisille kuulovammaisten lasten perheille</p>	<p>Päiväkurssi kuulovammaisille nuorille ja heidän vanhemmilleen kuulovammaisten nuorten ammatinvalinnasta, Etelä-Suomessa 27.10.2018 sulautettiin osaksi Anträ-kurssia.</p>
<p>Tarjotaan vertaistukea ja kuulotietoa uusille perheille</p>	<p>Päiväkurssi vasta diagnoosin saaneille perheille 3.11.2018 peruttiin vähäisen kiinnostuksen vuoksi.</p>
<p>Tarjota tukea ja tietoa ruotsinkielisille kuulovammaisten lasten perheille</p>	<p>Järjestettiin kaksipäiväinen vertaisperhekurssi yhteistyössä DHBS:n (Döva och hörselskadade barns stödförening rf) kanssa.</p> <p>Norvallassa 21.-23.9.2018 pidetylle Anträ-kurssille osallistui 10 perhettä, joissa 11 naista, 9 miestä ja 24 lasta. Lastenohjaajia oli 6 ja kurssinvetäjiä yksi.</p> <p>Aikuisten ohjelmassa aiheina olivat NLP, koulunaloitus sekä kokemuspöytävuoro.</p> <p>Lapsille ja nuorille oli järjestetty lastenohjaajien ohjaamaa ohjelmaa koko viikonlopuksi.</p> <p>Osallistujien palauteyhteenveto: Luennot olivat mielenkiintoisia ja perheet kiittelivät mahdollisuutta jakaa kokemuksia keskenään. Toivottiin, että aikataulut pitäisivät paremmin. Lastenohjaus sai runsaasti kiitosta.</p> <p>Lastenohjaajien palaute tuli yhteisenä. Ohjelma ja tilat sekä lasten kanssa oli kaikki ollut hyvin. Toivottiin, että jatkossa kaikki lomakkeet ovat myös ruotsiksi.</p> <p>Kurssinvetäjän mielestä luennot olivat hyviä ja tukivat kurssin tavoitetta jakaa yhdessä kokemuksia. Lastenohjaus oli ollut osallistavaa ja luovaa.</p>
<p>Tarjota tietoa ja vertaistukea viittomakielisten lasten perheille</p>	<p>Viittomakielisille perheille järjestettiin peruuntuneen päiväkurssin tilalle viikonloppukurssi Viittomakielen viikonloppu 23.-25.11.2018 Alkio-opistolla, Jyväskylässä yhdessä Kuurojen palvelusäätiön Juniori-ohjelman kanssa.</p> <p>Kurssille osallistui KLV:ta 7 perhettä, joissa naisia 7, miehiä 2, tyttöjä 6 ja poikia 7. Lastenohjaajia 5.</p>

	<p>Me järjestimme viikonloppuun Käet Ylös! -musiikkityöpajoja lapsille ja nuorille. Aikuisten ohjelma tuli Juniori-ohjelman myötä.</p> <p>Osallistujien palautteissa kiiteltiin yhteistyökurssia ja toivottiin lisää vastaavaa viittomakielen opetusta myös meidän kurssitarjontaan.</p> <p>Lastenohjaus oli järjestetty Juniori-ohjelman kautta, joten me emme keränneet ohjaajilta palautetta.</p> <p>Kurssinjohtajan mukaan kurssin tavoite toteutui hyvin – perheet tutustuivat viittomakieleen ja kulttuuriin sekä inklusiiviseen musiikkiin. Yhteistyö toimi hyvin.</p>
--	---

3.1.2 Lasten ja nuorten leiri

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Tukea lasten ja nuorten itsenäistymistä, sosiaalisia taitoja ja ehkäistä syrjäytymistä.</p> <p>Mahdollistaa kuulovammaisille lapsille positiivisia kokemuksia vuorovaikutustilanteista, joilla rohkaistaan lasta positiiviseen vuorovaikutukseen/kommunikointiin, vahvistetaan itsetuntoa ja hyväksyntää.</p>	<p>Alakouluikäisille suunnattu seikkailuleiri järjestettiin 4.-9.6. Metsäkartanon nuoriso- ja matkailukeskuksessa. Vuosia Lehtimäen erityiskansanopistolla järjestetty kesäleirin paikka päätettiin vaihtaa vuoden 2017 ja 2016 palautteen myötä.</p> <p>Leirille osallistui yhteensä 19 lasta, joista 8 oli tyttöjä ja 11 poikaa. Lisäksi leirille palkattiin yhteensä kymmenen ohjaajaa, joista yksi toimi johtajana ja yksi vastuuhjaajana. (v. 2017 24 lasta, 8 tyttöä ja 16 poikaa).</p> <p>Leiriohjelma kietoutui pääosassa seikkailu-teeman ympärille. Viikko startattiin Metsänhaltijan leirikasteella ja tuunaamalla jokaiselle oma leiripaikka. Lisäksi viikon aikana päästiin kokeilemaan mm. jousiammuntaa, melontaa, alaköysiradalla seikkailua, geokätköilyä, tekemään oma vuolukivityö sekä tunnistettiin tuoksua aistienpolulla. Leiriviikko päätettiin yhteiseen diskoon.</p> <p>Tiivistelmä leirin palautteesta: Osallistujat antoivat hyvää palautetta - leiripaikka oli mukava, ohjaajat olivat kivoja ja tekemistä oli riittävästi, vaikka sateinen ja kylmä alkukesä vähän riemua rajoittikin.</p> <p>Lastenohjaajien palautteessa leiriä pidettiin erittäin onnistuneena. Uusi leiripaikka toimi loistavasti ja yhteistyö ohjaajien kesken oli saumatonta. Pehdytysmateriaalia olisi voinut olla enemmän ja aikaisemmin, samoin ohjaajien osallistumista ohjelman rakentamiseen toivottiin lisää. Lapset hyötyivät erään ohjaajan mukaan seuraavasti: ”Uusia ystäviä, muistoja, vertaistukea, uusien asioiden kokeilua, omien pelkojen voittamista ja onnistumisen tunteita.”</p> <p>Leirijohtajan mukaan leiri onnistui kokonaisuudessaan erittäin hyvin. Erityisesti leiriläisten huomattavan sujuva ryhmäytyminen ja</p>

	lastenohjaajien monipuolinen ja hyvä tiimi olivat isossa osassa leirin onnistumista ajatellen. Lisäksi leiri sai uusia ulottuvuuksia Metsäkartanon henkilökunnan vetämän ohjelman avulla.
--	---

3.2 Alueellinen vertaistoiminta

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Kuulovammaisten lasten perheiden tukeminen alueellisesti	<p>Jäsenyhdistykset järjestivät perheille toimintaa paikallisesti. Vuoden aikana järjestettiin 48 tapahtumaa (38 tapahtumaa vuonna 2017), kuten kesäretkiä, pikkujouluja, kokouksia, leirejä ja perhetapaamisia.</p> <p>Tapahtumissa oli toimintaa kaikenikäisille. Vanhemmille järjestettiin monessa tapahtumassa mahdollisuus vertaiskeskusteluun sillä aikaa, kun lapsille ja nuorille oli järjestetty omaa ohjelmaa. Osallistujia yhdistysten järjestämissä tapahtumissa ja toiminnassa oli yhteensä 1287 henkilöä, joista 574 oli aikuisia ja 713 lapsia.</p> <p>Liitto tuki jäsenyhdistysten järjestämää toimintaa myös taloudellisesti STEAn myöntämän jäsenjärjestöavustuksen turvin. Avustusten avulla järjestettiin mm. perhetapaamisia, kesätapahtumia, pikkujouluja ja retkiä. Vähävaraisetkin perheet pystyivät osallistumaan tapahtumiin, sillä avustusten avulla tapahtumien osallistumismaksut saatiin alhaisiksi tai osallistuminen kokonaan ilmaiseksi. Osallistuneet perheet saivat vertaistukea toisistaan ja pääsivät vaikuttamaan yhdistysten asioihin.</p> <p>Yhdistysten yhteinen jäsenmäärä oli 31.12.2019 689 perhettä.</p> <p>Toiminnanjohtaja vieraili vuoden aikana viidessä jäsenyhdistyksessä, joista on kerrottu tarkemmin kohdassa 2.1.</p> <p>Lisäksi toteutettiin vuosittainen jäsenkysely, jonka tuloksia hyödynnettiin liiton ja yhdistysten yleisen toiminnan, vertaistoiminnan, Nappi-lehden ja viestinnän kehittämiseen.</p>

3.3 Muu vertaistoiminta

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Kuulovammaisten lasten perheiden keskinäinen vertaistuen mahdollistaminen ja arjesta irtautuminen	Kevätperhepäivillä 5.-6.5.2018 Sokos Hotel -Edenissä, Oulussa mukana oli 25 perhettä (hakeneita 28), joissa naisia 24, miehiä 17, tyttöjä 23 ja poikia 24. Lastenohjaajia oli 16. Perheistä 8 oli mukana ensimmäistä kertaa. (v. 2017 23 perhettä)

<p>Uuden tiedon jakaminen eri teemoista</p> <p>Uusien ihmisten tapaaminen ja kokemusten vaihto</p>	<p>Kevätperhepäivillä luennoivat Lea Abazi, toimintaterapeutti AMK, päiväryhmän ohjaaja ja Mikko Ahokas, sosionomi AMK, Jussi-työntekijä. Aiheena kannustava kosketus ja varhainen vuorovaikutus, Itsesääätelytaidot sekä toiminnallinen workshop (<i>lapset ja vanhemmat yhdessä</i>), kesto 1 h; sisältäen Kannusta minut vahvaksi polun ja malttimaisteritestin.</p> <p>Lauantain luento-osuus oli ajatukseltaan hyvä, mutta koko perheen mukaan otto epäonnistui jossain määrin luennon osalta. Toiminnallisessa work shopissa lapset olivat aktiivisesti mukana keskusteluissa. Tilana meillä oli akustisesti erittäin haastava kokoussali. Kannettava induktiosilmukka on tarpeellinen apuväline tapahtumissamme, jotta kaikki voivat osallistua yhteiseen ohjelmaan.</p> <p>Sunnuntain ohjelma onnistui lasten ja nuorten osalta hyvin – retket Tietomaahan ja Megazoneen toteutuivat hyvin.</p> <p>Osallistujapalautteissa kiiteltiin vertaistuen määrää sekä lapsille että aikuisille. Samaan aikaan toivottiin enemmän aikaa vertaiskeskusteluille, jonka merkitys on suuri perheiden arjen jaksamisen kannalta. Pyrimme järjestämään ohjelman jatkossa siten, että vertaisten yhteisille kohtaamisille jää luontevaa aikaa myös ohjelman ulkopuolella.</p> <p>Lapsia ja lastenohjaajia oli paljon, joten perehdyttäminen olisi pitänyt porrastaa siten, että kaikki saavat saman tiedon. Yksi perehdytystilaisuus ei oikein riittänyt, koska kaikki eivät siihen pystyneet osallistumaan. Tarkempia tietoja lasten osalta kaivataan – kuulovamman laadusta, kuulokojeista ja siitä saako lapsi lähteä hotellihuoneeseen kesken ohjauksen. Lastenohjaustilat olivat pienet ja meluisat tälle joukolle. Keksimäärin lastenohjaajat olivat tyytyväisiä omaan työhönsä ja kokivat, että lapset saivat uusia kavereita, kohtasivat vertaisiaan ja saivat arvokasta kokemusta yhdessä tekemisestä muiden kuulovammaisten lasten kanssa.</p> <p>Valkean talon Sateenvarjoverkoston yhdessä organisoima avoin Kevätpäivä pidettiin 19.5.2018 Seurasaarella. Perheitä tuli paikalle 8, joissa aikuisia 8 ja lapsia 11. Ohjelmassa oli hauskoja perinneleikkejä puujaloista köydenvetoon sekä makkaranpaistoa ja kasvomaalausta. Lastenohjaajia ei tarvittu koko perheen yhteisessä tapahtumassa.</p> <p>Kesäpäivät, 29.6.–1.7.2018, Kannonkoski Kesäpäiviä vietettiin ennätysmäärän eli 27 perheen kanssa (29 naista, 23 miestä, 27 tyttöä ja 39 poikaa). Osallistuvista aikuisista mukana oli myös kaksi isovanhempaa (2 naista). Iältään lapset ja nuoret olivat 1–17-vuotiaita. Ensikertalaisia oli 7 perhettä. Mukana oli ensimmäistä kertaa myös ulkomaalaisia osallistujia, sillä Saksasta osallistui nelihenkinen perhe (isä, äiti ja 2 tytärtä). (v. 2017 18 perhettä)</p>
--	--

	<p>Viikonlopun teemana oli leiriolympialaiset. Perjantain aikana järjestettiin avajaiset, jonka aikana pääsi kokeilemaan erilaisia lajeja, mm. parkouria, rantapelejä, stunt- ja alaköysiratoja sekä frisbeegolfia.</p> <p>Lauantai alkoi perheiden jakamisella joukkueisiin, jonka jälkeen jokainen joukkue tuunasi itselleen joukkuelipun. Lisäksi jokainen joukkue sai tehdä itselleen kasvomaalauksen.</p> <p>Iltapäivällä järjestettiin leikkimieliset olympialaiset, jossa mitattiin joukkueiden taitoa, yhteispeliä ja näppäryyttä, Olympialaiset voitti Toispuoleiset-joukkue, jonka mukana liiton kuulomaskotti, kuulukoira Pertsu, matkasi Pirkkalaan.</p> <p>Viikonlopun ohjelmassa oli myös saunomista, uintia ja puuha- ja pelinurkassa touhuilua. Vanhemmille järjestettiin oma vertaiskeskusteluhetki, jolloin lapset pääsivät tutustumaan Piispalan kotieläinpihaan sekä pelaamaan ulkopelejä ja askartelemaan. Liiton kautta palkattiin 15 ohjaajaa.</p> <p>Osallistujapalautteessa Kesäpäivät saivat kokonaisuudessaan yleisarvosanaksi 3,26 asteikolla 1-4. Kiitosta tuli vertaistuesta, hyvistä puitteista ja mielenkiintoisesta ohjelmasta. Parannettavaa on aikataulutuksessa ja iltapajojen riittävydessä.</p> <p>Lastenohjaajien palautteessa kiiteltiin yhteistyötä KLV:n kanssa, perehdytysmateriaalia oli riittävästi ja vastauksen sai jokaiseen kysymykseen. Lasten kanssa leikit olivat sujuneet hyvin, jokaisella ohjaajalla oli hyvää sanottavaa omasta ryhmästään. Vanhemmilta toivottiin enemmän tietoa lapsista etukäteen. Hakutilanteissa ohjaajat toivoisivat vanhempien muistavan kertoa ohjaajalle, kun lapsi haetaan. Näin vastuu lapsesta siirtyy luontevasti eikä kenenkään tarvitse hätäillä missä lapsi on.</p> <p>Syysperhepäivät 17.-18.11.2018 Siuntion kylpylässä veti puoleensa 19 perhettä (25 hakijaa), joissa 19 naista, 13 miestä, 19 tyttöä ja 20 poikaa. Perheistä 7 ei ole osallistunut KLV:n toimintaan aiemmin. Lastenohjaajia oli 11. (v. 2017 18 perhettä)</p> <p>Aikuisten ohjelmassa lauantaina puhui projektipäällikkö Katri Lehmuskoski erityisestä sisaruudesta. Aihe tuntuu olevan eri puolilla Suomea jäsenistöllemme todella tärkeä.</p> <p>Lasten ohjelmassa oli lastenohjaajien ideoimia pelejä ja leikkejä sekä Resonaarilta ostetut kolme musiikkityöpajaa eri-ikäryhmille.</p> <p>Seuraavat osallistujapalautteet tiivistävät hienosti syysperhepäivien 2018 hengen: "Nämä KLV tapahtumat ovat pitäneet perheemme yhtenäisenä. Iso kiitos." "Perheemme identiteetti erityislapsiperheenä on vahvistunut." "Tarpeellinen hengähdystauko arjesta. Henkistä tukea vanhemmille, kivaa kaveritoimintaa lapsille."</p>
--	--

	<p>Lastenohjaajien palautteessa What'sApp-perehdytystä pidetään toimivana ratkaisuna. Vaikka lapsia oli paljon, leikit ja pelit sujuivat hyvin. Nuoretkin lähtivät mukavasti ohjaajan ideoimiin peleihin mukaan. Ulkopuolista musatyöpajaa pidettiin erittäin onnistuneena. Sääntöjen sopiminen heti ohjauksen alussa koettiin tärkeäksi.</p> <p>Sateenvarjoverkoston yhteiset pikkujoulut pidettiin Valkeassa talossa 2.12.2018. Ohjelma oli tällä kertaa rakennettu ala-aulaan, auditorioon ja liikuntasaliin. Suurimmaksi osaksi onnistunut tapahtuma, ohjelmista tykättiin. Palautetta tuli askartelupisteestä, joka puuttui. Ei oltu tarpeeksi määritelty miten homma hoidetaan ja kuka vastaa pisteestä. Disco onnistui hyvin ja siitä tykättiin. Osallistujamäärä oli hieman alhaisempi kuin viime vuonna. Paikalla oli noin 70-80 osallistujaa. Enemmän toimintoja olisi voinut olla ja esim. joulukoristeita yms. Olisi voinut tehdä etukäteisvalmisteluja ja sopia roolit/vastuut paremmin. Lastenohjaajia ei tarvittu koko perheen yhteisessä tapahtumassa.</p>
--	---

4. EDUNVALVONTA

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Kuulovammaisten perheiden arjen tukeminen</p> <p>Edesautetaan perheiden oikeutta saada tarvitsemansa palvelut, kuntoutus ja hoito</p> <p>Edunvalvonta on näkyvää ja vaikuttavaa</p>	<p>Edunvalvonnalla tarkoitetaan verkostoitumista ja niitä toimenpiteitä, joilla liitto pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja sitä kautta edistämään kuulovammaisten lasten, nuorten ja perheiden oikeuksia saada tarvitsemansa palvelut, kuntoutus ja hoito.</p> <p>Edunvalvonnan tarkoituksena on seurata liiton perustehtävän toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista.</p> <p>Liitto antoi lausuntoja seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailutuksen vaikutus kuulovammaisten lasten ja nuorten kuntoutukseen Kelalle yhdessä Kuurojen Palvelusäätiön kanssa • Lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan • Suositus viittomakielten käytöstä valtioneuvoston viestinnässä <p>Lisäksi kolmea perhettä autettiin henkilökohtaisesti avustajan saamisessa ja viittomakielen kotiopetuksen saamisessa. Lisäksi liiton palautekanavia myöten tullessiin edunvalvontaan liittyviin tarpeisiin pyrittiin vastamaan itse tai ne välitettiin eteenpäin.</p> <p>Edunvalvontaan liittyviä asioita valmisteltiin ja niistä keskusteltiin edunvalvontatyöryhmässä, joka kokoontui kerran kertaa vuoden aikana, joskin valmistelutyöhön käytettiin myös sähköpostiviestittelyä.</p> <p>Puheenjohtaja oli kutsuttu pitämään yksi kolmesta alustuspuheenvuorosta sisäkorvaistutteen saaneiden lasten oikeudesta viittomakieleen Oikeusministeriön ja lapsiasiavaltuutetun toimiston järjestämään pyöreän pöydän neuvotteluun 29.5. Mukana oli</p>

	<p>osallistujia sosiaali- ja terveystieteistä, Kelasta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta, Kuurojen Liitosta, LapCI ry:stä, Suomen Kuurosokeista, Döva och Hörselskadade Barns Stödföreningistä, Finlandssvenska teckenspråkigasta, Satakieliohjelmasta, Jyväskylän yliopistosta, HYKSistä ja TYKSistä. Tilaisuuteen oli kutsuttu myös liittoa edustaja kokemusasiantuntija. Keskustelun johtopäätöksenä todettiin, että sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja nuorten nykytilanteesta ja tarpeista olisi hyvä tehdä selvitys tai toimenpideohjelma, jonka avulla viittomakielisten kielellisten oikeuksien toteutumista voitaisiin seurata tai parantaa. Tässä olisi hyvä vaikuttaa seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan. Esille nousi myös ehdotus kartoitustutkimuksesta, jolla selvittäisi, millä tavalla perheet saavat tietoa viittomakielestä ja siihen liittyvistä mahdollisuuksista.</p> <p>Alkukesällä toteutetun jäsenkyselyn mukaan liiton edunvalvonnan toivotaan keskittyvän ensisijaisesti kielen ja kommunikation edistämiseen, kuntoutustoiminnan kehittämiseen, päivähoidon kehittämiseen ja opetustoiminnan kehittämiseen. Lisäksi vastaajat toivat esille toistakymmentä yksittäistä epäkohtaa, joihin he toivoivat vaikuttavan edunvalvonnan avulla.</p> <p>Lisäksi liiton edustajat toimivat verkostoissa (Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä TTYR, LaPe lasten asiat kuulovammajärjestöissä-ryhmässä, Valteri, Onerva-yhteistyö,), mitä kautta saatua tietoa välitettiin jäsenistölle verkkosivujen, Facebookin ja sähköisten jäsenkirjeiden välityksellä. Samoissa kanavissa välitettiin tietoa tehdyistä edunvalvontatoimenpiteistä. Verkostokokousten määrä ja edustus on mainittu kohdassa 7.</p> <p>Jäsenistön suunnasta esitettiin toive saada vanhemmille suunnattu vinkkivihko, mitä pitäisi osata ottaa huomioon lapsen elämän eri vaiheissa. Edunvalvontatyöryhmä teki siihen liittyvää valmistelutyötä. Kuntoutusohjaajiin oltiin säännöllisesti yhteydessä lähettämällä heille tietoa liiton tarjoamasta toiminnasta välitettäväksi eteenpäin perheille.</p> <p>Lisäksi liiton eri kanavissa välitettiin tietoa EU:n vammaiskortista.</p>
--	--

5. VIESTINTÄ

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Ajankohtaisen kuuloalaan liittyvän tiedon tuottaminen ja jakaminen	Viestintää toteutettiin monikanavaisesti ja integroidusti niin, että eri kanavien viestinnät tukivat toisiaan. Liiton pääviestintäkanavat olivat Nappi-lehti, verkkosivut, Facebook-sivut, uutiskirje, Instagram, Twitter ja Kuuloavain-verkkosivu.

<p>Liiton näkyvyyden lisääminen yhdistysten ja jäsenistön suuntaan</p> <p>Liiton tunnettuuden lisääminen perheiden kanssa olevien eri alan ammattilaisten keskuudessa</p> <p>Uusien jäsenperheiden tavoittaminen</p>	<p>Liitolle avattiin Instagram-tili, jolla tavoitetaan paremmin erityisesti nuoria aikuisia ja luodaan kuvaa ajanmukaisesta toiminnasta viestimällä visuaalisesti varsinkin liiton järjestämistä kursseista ja tapahtumista.</p> <p>Toteutettiin liitolle tapahtumakalenteri painetussa muodossa sekä verkkokalenterina, josta kohderyhmät näkevät kaikki vuoden 2018 aikana järjestettävät tapahtumat ja kurssit. Lisäksi jokaiselle kurssi tehtiin omat mainokset niin printtimediaan kuin sähköisiin kanaviin.</p> <p>Uusille jäsenperheille lähetettiin tervetulo paketti liittymisen yhteydessä ja otettiin sen jälkeen heihin yhteyttä myös puhelimitse, jolloin kerrottiin tulevista kursseista ja tapahtumista ja liiton toiminnasta yleisesti. Uusia jäsenperheitä liittyi vuoden 2018 aikana 44 kappaletta.</p> <p>Twitteriä käytettiin erityisesti vertaistoimintaa ja kuuloalaa käsittelevien aiheiden viestintään ja lähestyttiin sitä kautta eri alojen ammattilaisia.</p> <p>Liiton toiminnasta ja tapahtumista sekä kursseista viestittiin aktiivisesti verkkosivuilla. Verkkosivut pidettiin ajan tasalla ja viestittiin aktiivisesti myös yleisistä kuuloalan ajankohtaisista asioista.</p> <p>Jokainen perheiltä tullut yhteydenotto käsiteltiin tilanteen vaatimalla tavalla ja perheitä neuvottiin ja autettiin heitä askarruttavissa erilaisissa asioissa.</p> <p>Kuuloavaimen sisällöntuotannosta huolehdittiin yhdessä Kuuloavaimen toimitusneuvostossa mukana olevien muiden yhteistyöjärjestöjen kanssa. Kuukausittaisista päivitysvuoroista sovittiin LapCI ry:n kanssa.</p> <p>Liiton verkkosivuille luotiin alisivut kansainväliselle toiminnalle, Fepedan puheenjohtajuusvuosia varten.</p> <p>Ruotsin kieli huomioitiin liiton viestinnässä. Jokaisessa Nappi-lehdessä oli kaksi aukeamaa ruotsin kielellä. Lisäksi liiton verkkosivuilla olevia lomakkeita käännettiin ruotsiksi.</p> <p>Nappi-lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana ja sen tilaajarekisteri pidettiin ajan tasalla.</p> <p>Verkkosivuilta ja sosiaalisesta mediasta kerättiin tilastotietoa, jota verrattiin edellisvuoden lukemiin.</p>
--	--

5.1 Nappi-lehti

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Jäsenperheiden tiedotuskanavana toimiminen	Nappi-jäsenlehti ilmestyi 4 kertaa. Teemoina olivat murrosikä, lasten oikeudet, monimuotoisuus sekä kuulolaitteet ja -tekniikka. Jokaisessa lehdessä oli 32 sivua, joista 4-5 sivua ruotsinkielisiä.

<p>liiton omasta toiminnasta sekä kuuloalan asioista</p> <p>Liiton olemassaolosta ja toiminnasta tiedottaminen potentiaalisille jäsenperheille</p> <p>Laadukkaiden journalististen juttujen tuottaminen kuuloalan asioista ja henkilöistä</p>	<p>Nappi-lehden toimittaja oli Jukka Vuorio ja valokuvaaja ja kuvittaja Elina Penninkangas. Lehdessä julkaistiin ajankohtaisia ja kohderyhmää kiinnostavia aiheita, liiton ja jäsenyhdistysten kuulumisia sekä tietoa tapahtumista ja kursseista. Keskeinen sisältö tuotettiin henkilövetoisista asiahaastatteluista, järjestön toiminnan ja tapahtumien sekä kuuloalan ilmiöiden esittelystä.</p> <p>Jäsenistöltä kysyttiin juttuvinkkejä ja toiveita uutiskirjeen ja jäsenkyselyn välityksellä, ja niitä oli mahdollisuus lähettää myös verkkosivujen kautta. Lukijoilta tuli muutamia yhteydenottoja (esim. juttuideoita- ja toiveita, tekstejä, valokuvia ym.) per lehti.</p> <p>Jäsenkyselyn mukaan sisältötoiveita olivat muun muassa lasten omat kokemukset kuulovamman kanssa elämisestä, sosiaalisten tilanteiden tukeminen, ystävyys- ja sisaruussuhteet, kouluarki, mikrotia, kokemuksia eri opinnoista ja ammateista sekä harrastuksista. Lehden sisältöön oltiin hyvin tyytyväisiä.</p> <p>Nappi-lehden levikki oli 1500 kpl ja sen jakelurekisteriin kuului 1073 taloutta. Napin näkyvyyden parantamiseksi aloitettiin vuonna 2016 vaihtomainoskampanja. Sen tarkoituksena oli vaihtaa eri järjestölehtien kanssa mainoksia siten, että Napin mainos julkaistaan jossakin muussa järjestölehdessä ja vastavuoroisesti muut lehdet tai niiden julkaisijat voivat mainostaa Napissa. Mainosvaihto koettiin tehokkaaksi tavaksi lisätä näkyvyyttä ja sitä jatkettiin myös vuonna 2018.</p> <p>Nappi-lehti sai vuoden aikana muutamia uusia vapaaehtoisia avustajia. Kaikkiaan lehdellä on vuoden 2018 aikana ollut noin kahdeksan vapaaehtoista avustajaa. Vapaaehtoisten joukkoon kuului sekä liiton omia jäseniä että journalismin opiskelijoita.</p>
---	---

5.2 Verkkoviestintä

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Ajankohtaisen kuuloalaan liittyvän tiedon tuottaminen ja jakaminen</p> <p>Liiton tunnettuuden lisääminen</p> <p>Kuulovammaisuuden tuominen esille myönteisessä valossa</p>	<p>KLVL:n verkkosivuilla vieraili toimintavuoden aikana 7802 uniikkia vierailijaa (5558 vuonna 2017) ja sivunäyttöjä oli yhteensä 24 064 (22 343 vuonna 2017).</p> <p>Verkkosivuilla vierailtiin eniten etusivulla, yhteystiedoissa, ajankohtaista -palstalla ja vertaistoiminnan ja -tapahtumien sivujen alla. 38 % kaikista kävijöistä päätyi sivulle orgaanisen haun kautta, 35 % suoraan osoitepalkin kautta, 21 % sosiaalisen median kautta ja loput muilla sivuilla sijaitsevien linkkien kautta.</p> <p>Sähköinen uutiskirje lähetettiin jäsenille 11 kertaa (vuonna 2017 10 kertaa). Uutiskirjeellä oli vuoden 2018 lopussa 525 tilaajaa. Uutiskirjeessä markkinoitiin liiton järjestämiä kursseja ja tapahtumia,</p>

<p>Ennakkoluulojen vähentäminen</p> <p>Jäsenten aktivointi</p> <p>Kiinnostuksen kasvattaminen liiton kursseja, leirejä, perhepäiviä ja muita tapahtumia kohtaan</p>	<p>tiedotettiin liiton ja kuuloalan yleisistä ajankohtaisista asioista ja tapahtumista, ja viestittiin myös Nappi-lehteä koskevista ajankohtaisista asioista.</p> <p>Liiton Facebook-sivulla oli vuoden 2018 lopussa 1067 seuraajaa (959 seuraajaa vuonna 2017). Julkaisuja tehtiin yhteensä 172 kappaletta (176 kappaletta vuonna 2017). Jokaisesta liiton tapahtumasta luotiin myös tapahtumasivu Facebookiin.</p> <p>Facebookissa tiedotettiin KLV:n tapahtumista, kuuloalan ajankohtaisista asioista ja edunvalvonnasta. Lisäksi päivityksiä tehtiin kuulovammaisten lasten ja nuorten perheiden arkeen liittyvistä asioista</p> <p>Twitterissä oli seuraajia vuoden 2018 lopussa 534 (476 seuraajaa, 2017). Seuraajamäärä kasvoi vuodessa siis noin 11 prosenttia. Twiittejä lähetti yhteensä 49 kappaletta.</p> <p>Liitolle avattiin Instagram-tili, jolla oli seuraajia vuoden 2018 lopussa 206 ja julkaisuja 57 kappaletta. Instagram-tilillä tavoitetaan erityisesti jäsenperheiden nuoria sekä nuoria aikuisia.</p> <p>Instagram-tilillä tavoitetaan erityisesti jäsenperheiden nuoria sekä nuoria aikuisia.</p> <p>Verkkosivujen sisältökuvaukset päivitettiin vastaamaan paremmin perhepäivien, kesäpäivien, leirin ja kurssien varsinaista sisältöä.</p> <p>Tapahtumaviestinnässä hyödynnettiin kaikkia liiton käytössä olevia verkkoviestinnän kanavia eri kohderyhmät huomioiden. Tapahtumista löysi ajankohtaisen tiedon niin Facebookista kuin verkkosivujen tapahtumakalenterista. Tapahtumien aikana tapahtumaviestintää toteutettiin ensisijaisesti Facebookissa ja Instagramissa.</p>
---	--

5.3 Kuuloavain.fi

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Varmistetaan Kuuloavain-tietoportaalien säilyminen elinvoimaisena</p>	<p>Kuuloavain.fi-tietoportaalien päivityksestä huolehdittiin yhdessä LapCI ry:n kanssa. Vuoden aikana sinne lisättiin neljä artikkelia. Palautelaatikon kautta yhteydenottoja tuli kolme kappaletta.</p> <p>Kuuloavain.fi-sivustolla vieraili vuoden 2018 aikana 64 639 yksilöityä kävijää. Sivunäyttöjä oli yhteensä 287 555.</p> <p>Kuuloavaimen tulevaisuudesta ja sivuston kehittämisestä keskusteltiin vuoden aikana kaksi kertaa kokoontuneessa toimitusneuvostossa. Toimitusneuvostossa on edustajat Kuulolitosta, Kuurojen Liitosta, Kuurojen palvelusäätiöstä, LapCI ry:stä, Suomen Kuurosokeista ja Suomen</p>

	Audiologian yhdistyksestä ry. Kuuloavaimen tulevaisuudesta keskusteltiin kokouksissa, mutta niissä ei päästy alkua pidemmälle.
--	--

6. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

6.1 Fepeda - Fédération Européenne des Parents d'enfants Déficiants Auditifs

TAVOITE	TOTEUTUNUT
Tiedon ja kokemusten vaihto ja välittäminen kuulovammaisuuteen liittyen kansallisella ja eurooppalaisella tasolla	FEPEDAn (Fédération Européenne des Parents d'enfants Déficiants Auditifs; European Federation of Parents of Hearing Impaired Children) FEPEDAn keskeisiin tavoitteisiin kuuluu kuulovammaisten lasten ja heidän perheidensä edunvalvonta Euroopan tasolla seuraamalla lainsäädäntöä ja pyrkimällä vaikuttamaan kuulovammaisten lasten asemaan ja oikeuksiin järjestön jäsenmaissa. Järjestö on jäsenenä Euroopan vammaisneuvostossa (EDF) sekä osallistuu aktiivisesti kuulovamma-alan eurooppalaiseen ja kansainväliseen verkostotyöhön.
Kuulovammaisten lasten perheiden etujen ajaminen ja niihin vaikuttaminen Euroopan tasolla	FEPEDAn hallitus kokoontui kaksi kertaa; keväällä Frankfurtissa ja syksyllä Bukarestissa. Vuosikokous pidettiin hallituksen kokousten yhteydessä Bukarestissa. Työvaliokunta kokoontui helmikuussa Pariisissa ja heinäkuussa skypeen välityksellä. Kaikkien kokousten puheenjohtajana toimi järjestön puheenjohtajana lokakuussa 2017 aloittanut Sari Paloposki.
Verkostoyhteistyön lisääminen kuulovamma-alan järjestöjen kesken Suomessa ja Euroopan tasolla	Toiminnassa keskityttiin erityisesti jäsenmaiden yleiseen aktivointiin sekä toiminnan tuomiseen lähemmäs jäsenmaiden perheitä, mm. viestintää tehostamalla. Vuoden aikana FEPEDA julkaisi kaksi uutiskirjettä, joissa molemmissa kerrottiin ajankohtaisista asioista eri jäsenmaissa. Tiedottamista järjestön internet-sivuilla sekä Facebookissa lisättiin. Perheiden välistä vuorovaikutusta pyrittiin lisäämään mm. kannustamalla jäsenmaita kutsumaan perheitä omille kesäleireilleen. Lisäksi käynnistettiin kuvakampanjan suunnittelu; kampanja on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2019 aikana.
Fepedan tunnettuuden lisääminen Suomessa	Vuoden ensimmäisessä hallituksen kokouksessa tehtiin päätös perheleirin järjestämisestä kesällä 2019. Järjestelytyötä varten perustettiin erillinen leirityöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Edunvalvonta- ja kumppaniyhteistyö oli vuoden aikana vilkasta. FEPEDA osallistui mm. kesäkuussa Itävallassa järjestettyyn FCEI-kongressiin (Family Centred Early Intervention). Kongressin avajaistilaisuudessa esitetty eri maiden lasten videotervehdys tehtiin yhdessä kongressiorganisaation ja kansainvälisen vanhempainjärjestön kanssa. Videotervehdyksessä suomalaiset lapset olivat näyttävästi esillä. FEPEDAn puheenjohtaja toimi lisäksi Parent panel on Leadership –kesustelun vetäjänä yhdessä Janet DesGeorgesin (Hands & Voices, USA) kanssa.

	<p>Vuoden aikana puheenjohtaja tapasi muita kuulovamma-alan eurooppalaisia ja kansainvälisiä järjestöjä osallistumalla kokouksiin sekä paikan päällä että skypeen kautta. Vuoden aikana käynnistyi tiiviimpi yhteistyö myös WHO:n kanssa.</p> <p>FEPEDAn puheenjohtajuus siirtyi Suomelle lokakuussa 2017. Puheenjohtajuuden ja sihteeristön tehtävien siirtyminen Espanjasta Suomeen tapahtui onnistuneesti. Puheenjohtajuuskauden ensimmäisen vuoden rahoitus varmistui joulukuussa 2017. Sihteeristön tehtävien hoitamiseksi palkattiin osa-aikainen sihteeri, joka vastaa sihteeristön tehtävistä kokonaisuudessaan.</p> <p>Suomen puheenjohtajuuskauden ajaksi perustettu FEPEDA-toimikunta kokoontui vuonna 2018 kaksi kertaa.</p> <p>Puheenjohtajuuskauden toimintasuunnitelma ja budjetti sisällytettiin liiton toimintasuunnitelmaan. Vuodelle 2018 asetettu teema ”perheiden arki” mukaili hyvin FEPEDAn omaa toimintasuunnitelmaa. Liiton kesäpäiville kutsuttiin perheitä muista maista. Kesäpäiville osallistui yksi perhe Saksasta. Toimintamalli sai positiivista palautetta ja ulkomaalaisia perheitä kutsutaan kesäpäiville myös vuonna 2019.</p> <p>Viestintäsuunnitelman työstäminen käynnistyi ja suunnitelma työstetään loppuun vuoden 2019 aikana. Viestintäkanavina hyödynnettiin Nappi-lehteä, liiton uutiskirjettä sekä liiton internet-sivuja, jonne perustettiin erillinen FEPEDA-osio. Kanavia hyödynnettiin mm. vuoden 2019 perheleirin markkinoinnissa.</p>
--	---

7. YHTEISTYÖ

7.1 Yhteistyö eri tahojen toimijoiden kanssa

TAVOITE	TOTEUTUNUT
<p>Tiedon, kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihto sekä vertaistuki eri verkostotoimijoiden kesken</p> <p>Yhteistyön suunnitelmallisuuden lisääminen ja päällekkäisyyksien minimoiminen</p>	<p>Vuoden aikana tehtiin yhteistyötä muiden kuuloalan järjestöjen kanssa yhteisten palaverien ja koulutusten merkeissä. Yhteistyö näkyi konkreettisimmin yhteisten vertaisperhekurssien ja tilaisuuksien muodossa, joista kerrottiin kohdassa 3. Yhteistyön muodoista, raameista ja vastuista keskusteltiin Valkean talon Sateenvarjo-verkostossa, josta on kerrottu tarkemmin alempana.</p> <p>Yhteistyötä tehtiin myös Kuuloavaimen puitteissa. Kuukausittaisesta päivitystyöstä huolehdittiin yhdessä LapCI ry:n kanssa. Kuuloavaimen sisällöntuotannon linjauksista ja kehittämisestä keskusteltiin toimitusneuvostossa, jossa oli edustajat Kuuloliitosta, Kuurojen Liitosta, Kuurojen palvelusäätiöstä, Suomen Audiologian yhdistyksestä, Suomen Kuurosokeista, Suomen Kuntoutusohjaajista ja Satakieliohjelmasta. Toimitusneuvosto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.</p>

Myös muissa verkostoissa toimittiin tiiviisti vuoden aikana:

Toiminnanjohtaja osallistui aistivammajärjestöjen yhteiseen kuntoutusta koskevaan palaveriin Kuulo-Auriksessa 17.1., kävi neuvottelemassa yhteistyöstä kuulovammaisten lasten kuntoutusta järjestävien tahojen kanssa seuraavasti: Kuntoutuskeskus Kankaanpää 6.3. ja 26.11. sekä Hippo Terapiaklinikka Kuntoutuskeskus Peurungassa 2.11., osallistui sote-järjestöjen toiminnanjohtajaseuran tapaamiseen 21.1., Sosteen pienten järjestöjen verkostokokouksiin 7.9. ja 4.12., vammais- ja pitkäaikaissairaiden lasten perhejärjestöjen ensitietoverkoston kokouksiin 30.1 ja 15.8., Kiinteistö Oy Valkean talon käyttäjäpalaveriin ja kiinteistönkehitystyöryhmän kokouksiin 4 kertaa vuoden aikana, Sosteen järjestämään politiikan kulmapöytä-tilaisuuteen 23.1, Viittomakielen päivän seminaariin 13.2., Sosteen vuosikokousseminaariin 14.2, sote-toimijoiden naisverkoston kokouksiin 8.3., Audiologian päiville 12.-13.4. Naantalissa, STEAn avustusstrategiaseminaariin 22.8., Järjestöjohdon syysfoorumiin 28.8, OKM:n Vaativan erityisen tuen (VIP-verkoston) ja järjestöjen yhteistapaamiseen 9.10., m/s Sosteen 9.-10.10., Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin järjestöpäivään 8.11. Oulussa, Paikka auki-järjestötrefeille 14.11. ja Älä missaa lapsuutta-seminaariin 15.11. Tampereella.

Vertaistoiminnan suunnittelija ja Paikka auki-työntekijä osallistuivat kuuloalan toimijoiden leiri- ja kurssitoiminnasta vastaavien työntekijöiden sateenvarjoverkoston kokouksiin 7 kertaa vuoden aikana. Kokouksissa käsiteltiin järjestöjen tulevia tapahtumia, jaettiin tietoa ja kokemuksia lastenohjauksen järjestämisestä ja hyvistä kurssien sekä leirien pitopaikoista sekä päätettiin osallistua Kaustisen kansanmusiikkijuhlille Tunne musiikki -teemapäivään.

Liitto antoi panoksensa Sateenvarjoverkoton järjestämään yhteiseen ohjaajakoulutukseen, joka pidettiin 27.-28.1. Helsingissä. Koulutukseen osallistui 9 henkilöä. Koska kiinnostusta on aiempaan verrattuna näin vähän, päätettiin seuraava ohjaajakoulutus järjestää kahden vuoden kuluttua. Sateenvarjoverkoston kumppanuussopimus saatiin valmiiksi ja järjestöihin hyväksymiskierrokselle.

Kaustisen kansanmusiikkijuhlat lähestyi vertaistoiminnan suunnittelijaa kesällä 2018 kysyen voisiko Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto toimia vuoden 2019 yhteistyökumppanina. Koska kyseessä on mittava yhteistyö, kysyttiin mukaan koko Sateenvarjoverkosto. Niinpä vuoden 2019 juhlien yhteistyökumppanitahoina toimivat Kuuloliitto, Kuurojen liitto, Kuurojen Palvelusäätiö, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto, Suomen Kuurosokeat ja LapCI ry.

Lisäksi vertaistoiminnan suunnittelija osallistui EPeLI-hankkeen päätösseminaariin 11.10.

	<p>Toiminnanjohtaja ja vertaistoiminnan suunnittelija osallistuivat Satakieliseminaariin 27.–28.9. Kuopiossa ja sitä edeltävään kuuloalan maahantuojojen workshopiin 26.9. Ensimmäisen päivän aiheena oli lapsen leikkitaidot ja kuulotutkimukset sekä toisen päivän aiheena identiteetti ja vuorovaikutus.</p> <p>Eri tahojen vuosikokouksiin osallistuttiin kerran.</p> <p>Muita erävirallisempia neuvonpitoja ja palavereja eri yhteistyötahojen kanssa pidettiin melkein viikoittain.</p> <p>Kuulo-Auriksessa järjestetyillä kuntoutuskursseilla käytiin esittelemässä liiton toimintaa kerran.</p> <p>Puheenjohtaja edusti liittoa Satakieliohjelman ohjausryhmässä. Lisäksi hän oli mukana Jyväskylän yliopiston viittomakielikeskuksen neuvottelukunnassa, joka kokoontui kerran toimintavuoden aikana.</p> <p>Oppilaitosyhteistyötä tehtiin kurssien ja tapahtumien suunnittelussa ohjelman ja lastenohjaajien saamiseksi jonkin verran.</p> <p>Lisäksi jäsenyhdistysten hallitusten edustajat ja liiton hallitus kokoontuivat yhteiseen verkostotapaamiseen 14.9. Helsingissä, josta kerrottiin tarkemmin kohdassa 2.1</p> <p>Kuntoutusohjaajille lähetettiin useita sähköposteja vuoden aikana erityisesti niiden kurssien ja tapahtumien osalta, joita järjestettiin heidän alueellaan. Lisäksi huolehdittiin siitä, että heillä oli jaettavana riittävästi liiton materiaalia.</p>
--	--

8. JÄSENISTÖ JA JÄSENPALVELUT

Liittoon kuului 31.12.2018 tilanteen mukaan 12 jäsenyhdistystä, joissa on yhteensä 689 perhettä. Henkilöjäseniä arvioidaan olevan 3100–3200. Jäsenperheistä pidetään jäsenrekisteriä. Liiton jäseneksi liittyi vuonna 2018 44 uutta jäsenperhettä. Vuoden aikana kiinnitettiin huomiota uusien perheiden saamiseen. Uusille jäsenperheille postitettiin tervetulo paketti, jossa on liiton ja jäsenyhdistysten esittelymateriaalia ja pieni tervetulo lahja.

Jäsenistölle tehtiin jäsenkysely, jossa tiedusteltiin jäsenten toiveita, tarpeita ja mielipiteitä. Kyselyn tulokset otettiin huomioon liiton toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa, kuten vertaistoiminnassa, Nappi-lehden sisällössä ja tapahtumien teemoissa. Tapahtumien ilmoittautumislomakkeissa sekä tapahtumien jälkeisissä palautelomakkeissa kyseltiin osallistujien mielipiteitä ja toiveita, jotka on otettu huomioon liiton toiminnan suunnittelussa.

Jäsenkyselyn tuloksissa kiinnostavimpina kurssiteemoina pidettiin ammatinvalintaa- ja jatko-opiskelua, kieltä ja kommunikaatiota sekä sosiaalisia taitoja. Kuuloalaan liittyvistä aiheista eniten kiinnostivat suomalainen viittomakieli, keskivaikea kuulovamma, lievä kuulovamma sekä sisäkorvaistutteenasiat. Kurssien nykyisen määrän koki jopa 85 % vastaajista sopivaksi ja loput olivat sitä mieltä, että kurseja voisi olla vielä enemmänkin. Tapahtumiin ja kursseihin osallistumisen suurimpina kynnyskysymyksinä koettiin kaikissa ikäryhmissä tapahtuman sijainti ja ajankohta sekä ohjelman sisältö ja lisäksi vertaistuen ja muiden

samanikäisten lasten läsnäolo. Vertaistoimintamme vastaa suurimman osan (75 %) tarpeisiin. Niiden kohdalla, jotka kokivat, että toiminta ei vastaa tarpeisiin, oli syynä usein se että, että lapset ovat jo täysi-ikäisiä. Tärkeimpinä viestintäkanavina koettiin jäsenkirje, Nappi-lehti, www-sivut ja Facebook. Sosiaalisen median viestinnän määrään yli 80 % oli tyytyväisiä ja loppujen mielestä voisimme olla vielä aktiivisempia somessa. Jäsenkirjeen sisältö koettiin informatiivisena ja ilmestymisväli sopivana. Edunvalvonnan toivottiin keskittyvän ensisijaisesti kuuntelusteettömän yhteiskunnan luomiseen, kielen ja kommunikaation edistämiseen sekä tasa-arvon lisäämiseen jatkokoulutus- ja ammatinvalinta-asioissa.

Kuntoutussäätiön ARTSI-hankeesta edellisvuonna saatuja oppeja sovellettiin palautteenkeruussa ja arviointikäytäntöjen kehittämisessä ja ne ovat käytössä jatkossakin.

Vuoden aikana kiinnitettiin huomiota jäsenistölle suunnatun viestinnän aktiivisuuteen ja oikea-aikaisuuteen. Jäseniin oltiin aktiivisesti yhteydessä eri viestintäkanavien kautta. Jäsenviestinnässä otettiin huomioon jäsenistön moninaisuus. Jäseniä pyrittiin osallistamaan liiton viestintään kommentoinnin, ideoinnin ja tykkäyksien muodossa. Tapahtumat olivat sisällöltään monipuolisia ja erilaisia sekä eripituisia. Viestinnästä on kerrottu tarkemmin kohdassa 5.

Jäseniä rohkaistiin tuottamaan sisältöä tai antamaan ideoita Nappi-lehteen. Vuoden aikana jäsenille lähetettiin neljä Nappi-lehteä, joissa jokaisessa oli suomenkielisen sisällön lisäksi 4-5 sivua ruotsinkielistä sisältöä. Jäsenet saivat sähköisen uutiskirjeen joka kuukauden 15. päivä. Uutiskirjeiden vastaanottajia oli noin 525 henkilöä. Uutiskirjeissä kerrottiin liiton ajankohtaisista asioista, tulevista ja menneistä tapahtumista sekä kuuloalaan liittyvistä teemoista. Niissä kerrottiin myös mm. jäsenkyselyn tuloksista. Facebookin kautta tiedotettiin aktiivisesti ajankohtaisista asioista ja liiton toiminnasta. Verkkosivujen tapahtumakalenteri sekä ajankohtaista-osio olivat tärkeä lähde tiedon hankintaan. Jäseniä neuvottiin myös henkilökohtaisella tasolla yhteydenottojen pohjalta. Yhteydenotot tapahtuivat puhelimitse ja sähköpostitse ja ne koskivat pääasiassa jäseneksi liittymistä, tapahtumia, ensitietoa tai yhteystietojen päivittämistä. Liitto palveli myös muita kuin jäseniä antamalla neuvontaa.

Jäsenyhdistyksiä autettiin antamalla neuvontaa ja tukea hallinnollisissa toimissa kuten yhdistyksen hallintoon liittyvissä asioissa, postituksessa, tapahtumajärjestelyissä sekä jäsenrekisterin hallinnassa.

9. TOIMINNAN RESURSSIT

9.1 Hallinto

Toimisto ja henkilöstö

Liiton toimisto sijaitsee Valkeassa talossa Helsingissä. Liiton palveluksessa olivat toiminnanjohtaja Sari Suokas, vertaistoiminnan suunnittelija Susanna Salokannel, järjestösihteeri Annariina Seppä 15.6. asti ja järjestökoordinaattori Toni Hilden 6.8. alkaen. Nappi-lehden toimittajana jatkoi Jukka Vuorio, kuvaajana Elina Penninkangas ja taittajana Tapio Lipasti. Hallituksen jäsen Hannele Rabb vastasi lehden ruotsinkielisistä käännöksistä. Lisäksi projektityöntekijänä jatkoi Iida Heinämäki STEAn Paikka auki-avustuksen turvin 30.6. asti ja uutena Paikka auki-projektityöntekijänä Ilona Rautajoki 1.9. alkaen. Kirjanpito ja palkkahallintopalvelut ostettiin Järjestöpalvelu Oy:ltä ja tietoliikennejärjestelmän ylläpitopalvelut Kiinteistö Oy Valkealta talolta. Liiton tilintarkastajina toimivat KHT Johanna Hildén Nexia Oy:stä (varalla Frej Lobbås). Toiseksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin Nexia Oy päävastuullisena Katja Hanski.

Järjestösihteeri osallistui STEAn viestintäkoulutukseen (1,5 h) 12.2. ja Iceheartsin järjestämään Ennaltaehkäisevän lastensuojelutyön koulutukseen (4 h) 16.2. Toiminnanjohtaja osallistui STEAn yleisavustusten raportointi- ja seurantakoulutukseen (4 h) 31.1. ja Sote-järjestöjen toiminnanjohtajaseuran

järjestämään ajanhallintakoulutukseen (2,5 h) 6.2. Vakinainen henkilökunta osallistui STEAn arviointikoulutukseen (3 h) 10.9.

Toimistohenkilökunnalle järjestettiin ryhmämuotoista työnohjausta kerran, á 1,5 h. Tämän jälkeen sille ei ollut tarvetta. Toiminnanjohtaja kävi henkilökohtaisessa työnohjauksessa kolme kertaa á 1,5 h vuoden aikana. Henkilökunta piti säännöllisesti viikoittaisia toimistopalavereita, jonka tarkoituksena oli käydä läpi kunkin työtilannetta, kertoa ajankohtaisista asioista ja jakaa asiantuntijuutta. Henkilökunnan ja hallituksen yhteiskokoonnutuminen järjestettiin 24.3. Henkilökunta piti kaksi päivän mittaista suunnittelupäivää 21.3. ja 13.8. Työhyvinvointia kartoitettiin työhyvinvointikyselyllä ja kunkin työntekijän kanssa käytiin varhaisen tuen keskustelu. Työterveyshuolto toteutti työpaikkakäynnin 21.11., jota edelsi työhyvinvointiin, ergonomiaan ja jaksamiseen liittyvä kysely ja jonka tulokset käytiin läpi yhdessä henkilökunnan kanssa. Työssä jaksamista tuettiin myös liukuvalla työajalla ja etätyömahdollisuudella. Henkilökunnan virkistyspäivä toteutettiin joulukuussa. Työterveyshuollosta vastasi Suomen Terveystalo Oy.

Liittokokous, hallitus ja työ- ja talousvaliokunta

Keväliittokokous pidettiin 6.5. Sokos hotel Edenissä Oulussa. Kokoukseen osallistui 8 virallista edustajaa 8 jäsenyhdistyksestä. Kokouksessa käsiteltyjen sääntömääräisten asioiden lisäksi kokousväkeä muistutettiin EU:n tietosuoja-asetuksen mukaan tuomista vaatimuksista.

Syysliittokokous järjestettiin 18.11. Siuntion kylpylässä. Kokouksessa oli 6 virallista edustajaa 7 yhdistyksestä. Kokouksessa noudatettiin ensimmäistä kertaa liiton uusia sääntöjä ja siellä käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Liiton puheenjohtajaksi kaksivuotiskaudelle 2019-2020 valittiin Irja Seilola.

Hallitukseen kuuluivat toimintavuonna puheenjohtaja Irja Seilola, varapuheenjohtaja Anu Juutilainen sekä jäsenet:

<u>yhdistys:</u>	<u>varsinainen jäsen:</u>	<u>varajäsen:</u>
DHBS	Brita Tujulin-Lindblad	Hannele Rabb
Keski-Suomi	Teija Viiru	Katri Siltanen
KLT	Minna Pajari	Elina Pokki
Kuopio ja Joensuu	Ari Haaranen	Raul Soisalo
Lappi	Jarno Saureto	Minna Rasi
Oulu	Anna Kiviniemi-Pulli	Marja Linsuri
Pohjanmaa	Milla Miiluniemi	Henna Palomäki
Saimaa	Jenni Lanu	Suvi Espo
Satakunta	Taina Lehtimäki	Anne Kuusiluoto
Tampere	Satu-Maria Kuittinen	Satu Rintamäki

Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Käsiteltyjä pykäläiä kertyi 83 kpl.

Työ- ja talousvaliokuntaan (TTV) kuuluivat Irja Seilola, Anu Juutilainen, Anna Kiviniemi-Pulli ja Jarno Saureto. Sen tehtävänä oli toimia toiminnanjohtajan apuna ja valmistella hallituksen kokouksiin tehtävät esitykset. TTV kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Toiminnanjohtajan ja puheenjohtajien yhteisiä palavereja pidettiin vuoden aikana kolmesti.

Työryhmät

Viestintätyöryhmä

Viestintätyöryhmän tehtäviksi määriteltiin liiton viestinnän kokonaissuunnittelu ja kehittäminen viestintästrategian mukaisesti. Työryhmä toimi myös Nappi-lehden toimitusryhmänä. Työryhmään kuuluivat Irja Seilola, Ari Haaranen, Sanna Loukusa, Hannele Rabb, sekä työntekijöistä Nappi-toimittaja, Fepeda-projektityöntekijä, toiminnanjohtaja ja järjestösihteeri/-koordinaattori, joka toimi sihteerinä. Kokouksia pidettiin yksi. Viestintätyöryhmän kokouksessa käsiteltiin vuoden 2018 ja 2019 toimintasuunnitelmat, jäsenkyselyn tulokset, Nappi-lehden mediakortti ja teemat vuodelle 2019 sekä Fepedan ajankohtaisia viestintäasioita.

Vertaistyöryhmä

Työryhmän tehtävänä oli liiton koko vertaistoiminnan suunnittelu, konseptointi ja kehittäminen. Työryhmään kuuluivat Irja Seilola, Anu Juutilainen, Minna Pajari, Anna Kiviniemi-Pulli, Satu-Maria Kuittinen ja Mari Vanka sekä työntekijöistä toiminnanjohtaja, projektityöntekijä ja vertaistoiminnan suunnittelija, joka toimi kokousten koollekutsujana ja sihteerinä. Työryhmä kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin kurssien ja tapahtumien sisältöjä, lastenhojaajien rekrytoinnin kehittämistä, menneiden kurssien palautteita ja miten toimintaa voisi edelleen kehittää.

Edunvalvontatyöryhmä

Edunvalvontatyöryhmän tehtävänä oli liiton edunvalvonnan kokonaissuunnittelu ja kehittäminen, edunvalvontasuunnitelman tekeminen sekä lausuntojen ja kannanottojen valmistelu. Vuoden aikana valmisteltiin lausuntoja, kannanottoja ja seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaan liittyviä asioita. Työryhmään kuuluivat Irja Seilola, Jenni Lanu, Minna Pajari, Jarno Saurento, Maarit Widberg-Palo, Minna Pajari ja työntekijöistä toiminnanjohtaja. Työryhmä kokoontui kerran ja valmistelutyöhön käytettiin myös sähköpostiviestittelyä.

Fepeda-työryhmä

Suomen puheenjohtajuuskauden tueksi nimettiin Fepeda-työryhmä, johon kuuluivat Fepedan puheenjohtaja Sari Paloposki, Fepedan sihteeri Petra Paloposki, Irja Seilola, Jenni Lanu ja sara Suvanto sekä työntekijöistä järjestösihteeri/-koordinaattori ja toiminnanjohtaja. Kahdessa pidetyssä kokouksessa valmisteltiin puheenjohtajuusvuoden asioita sekä liiton ja Fepedan välistä viestintää.

9.2 Talous

Liiton talous perustui Raha-automaattiyhdistyksen ay-yleisavustukseen 217 000 € ja Ak-kohdennettuun avustukseen 130 000 €. Yleisavustukseen sisältyi Fepeda-puheenjohtajuuden hoitamiseen saatu 35 000 €. Liitto sai myös uuden Paikka auki-avustuksen 37 000 € Työttömien nuorten/osatyökykyisten palkkaamiseen. Lisäksi STEA myönsi jatkoa jäsenjärjestöjen toiminnan tukemiseen tarkoitetulle jäsenjärjestöavustukselle, jota saatiin 10 000 €.

Oma varainhankinta koostui jäsenmaksuista, tapahtumien ja kurssien omavastuuosuuksista sekä Nappi-lehden ilmoitus- ja tilaustuotoista. Omavastuuosuudet on kirjattu kunkin tilaisuuden tai tapahtuman kustannuspaikalle. Nappi-lehden tuotot sisältyvät tilinpäätöksessä kohtaan tiedotus ja viestintä.

Liitto sai muita avustuksia seuraavasti: S. ja A. Bovalliuksen Säätiö 10 000 €, Stiftelsen 7:nde Mars Fonden 2500 €, Ragnar Ekbergin Säätiö 6000 €, ja Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiö 10 000 €. Ragnar Ekbergin Säätiöltä saadun avustuksen turvin liiton kursseille ja tapahtumiin voitiin myöntää maksuvapautuksia vähävaraisille perheille.

Taloutta hoidettiin hyväksytyn budjetin puitteissa. Päivittäistä taloushallintoon liittyvää työtä sekä talouden seuraamista auttoi syksyllä 2016 toteutettu tilikartan uudistaminen, verkkolaskutusosoitteen käyttöönotto sekä uudet taloushallinto-ohjelmat Procountor (kirjanpito ja ostolaskut), Mepco (palkat) sekä Accuna (raportit). Accunaa käytettiin myös vuoden 2019 budjetin tekemiseen. Uudet ohjelmat mahdollistivat reaaliaikaisen talouden seurannan, jonka välineinä käytetään kustannuspaikkaseurantaa, tiliotteita, pankkitilien saldotietoja, tuloslaskelmia ja taseita sekä päivä- ja pääkirjoja.

Liitto myönsi stipendejä seuraavasti: Valteri, Onerva-koulun kuulo- ja näkövammaisten oppilaiden opintomatkaan 200 €, Rovaniemellä toimivan nuorten kuulovammaisten vertaistukiryhmän retkeen 150 €, Aliisa Hytösen ulkomaan leirin osallistumiskustannuksiin 150 € ja Otso Konkarikoskelle kilpailumatkan matkakustannuksiin 100 €.

Tilikauden ylijäämä oli 1 156,82 €.

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 24.3.2019.